

S

k

o

l

a

n

d

e

2017

BERÄTTANDE
DANS
FILM
BILDKONST
KULTURARV
MUSIK
SLÖJD
TEATER

Västerbotten

S

k

a

p

a

n

d

e

2018

Ett urval av länsbaserade kulturprojekt och samarbetspartners inriktade mot Skapande skola och estetiska arbetsformer i skola.

© BUNGK 2016

Redaktör

Inger Holmberg

Formgivning

Erik Olofsson

U N G

Med stöd från
REGION VÄSTERBOTTEN
& KULTURRÅDET

s.

4
6
10
14
18
20
22
26

BERÄTTANDE
DANS
FILM
BILDKONST
KULTURARV
MUSIK
SLÖJD
TEATER



BUNGK står för barn och ungekulturgruppen och består av regionala kulturkonsulenter och centrumbildningar för de fria kulturutövarna. Våra verksamheter är olika men har en gemensam nämnare i form av uppdraget att arbeta med kultur för barn och unga i Västerbotten. Tillsammans täcker våra verksamheter in de flesta konstformerna och erbjuder ett omfattande nätverk av professionella kulturaktörer och en mångårig erfarenhet av kulturverksamhet för barn och unga.

Barn har enligt FN:s barnkonvention rätt till såväl sitt eget skapande som att få möta och uppleva professionella kulturyttringar på sin hemort. Därför ser vi det som ett av våra viktigaste jobb att se till att alla barn i Västerbotten har möjlighet till detta oavsett om de bor på små eller stora orter, vid kust eller inland. Därför är just tillgången till Skapande Skola i alla kommuner en viktig fråga för oss!

Denna broschyr samlar några förslag rörande kulturaktiviteter i skolan som t.ex. kan användas som Skapande Skola-projekt

eller som en del i den ordinarie skolverksamheten. Vi hoppas att du tar chansen att kontakta någon av de projekt som erbjuds.

Vi hjälper dig gärna med dina frågor, erbjuder stöd rörande projektutföranden, sätter dig i kontakt med rätt kulturutövare för ditt behov m.m.

Läs mer på vår webbplats

www.bungk.se

BUNGK består av

Danscentrum Norr
Film i Västerbotten
Författarcentrum Norr
Konstfrämjandet Västerbotten
Länsbiblioteket i Västerbotten
Lycksele Skogsmuseum
Museum Anna Nordlander
Norrlandsoperan Musik
Riksteatern Västerbotten
Teatercentrum Norra
Västerbottens Läns
Hemslöjdsförening
Västerbottens Museum
Västerbottensteatern/
Amatörteaterkonsulent

Orden och berättelserna finns med i de flesta mänskliga sammanhang och genom att berätta får vi grepp om tillvaron och syn på oss själva. Vi använder det levande språket som utvecklas i samklang med vår omvärld. Att utveckla sin förmåga att berätta innebär samtidigt en träning i att våga synas, ta plats och tro på sig själv. Muntligt berättande är ett mycket kraftfullt pedagogiskt verktyg med oändliga möjligheter.

BERÄTTARWORKSHOPS
MUSEIPEDAGOGER på
Västerbottens museum

Skolämnen att samverka med
Svenska, samhällskunskap,
estetiska ämnen.

Åldersgrupp
Grundskola.

Tidsramar för genomförande
Västerbottens museum erbjuder kontinuerligt skolprogram under höst- och vårtermin. Alla program är kostnadsfria och bokas in efter mån om plats. Besök inklusive workshop pågår 1,5 timme eller längre baserat på önskemål från skolan.

Syfte och mål med projektet
Att få kunskap och praktik inom berättande. Att använda berättande som metod. Att komma till uttryck via berättande.

Förslag till genomförande
Workshop där deltagarna får prova på berättande i form av korta improvisationsövningar, berättarövningar, ta del av samtida och historiska berättelser samt skapa egna berättelser utifrån önskemål om tema.

Projektansvarig
Ingela Wall
ingela.wall@vbm.se

STIGEN
ETT BERÄTTARPROJEKT
TEATER BARTOLINIS i
samarbete med RM utveckling,
Rosmarie Lindfors

Följ med på en resa in i skogen, längs en magisk stig, där vi upptäcker att vi är modigare och kan så mycket mer än vi tror. Ellenor Lindgren med musiker Anna-Ida Sarri berättar historien om Vira Virvelvind och hennes äventyr i den djupaste urskogen med nya och gamla väsen.

Skolämnen att samverka med
Svenska, Biologi, Naturvetenskap.

Åldersgrupp
Förskoleklass, lågstadiet.

Tidsramar för genomförande
Föreläsning ca 60 min samt två halvdagar enligt föreslaget upplägg.

Syfte och mål med projektet
Professionell scenkonst kopplad till ett pedagogisk efterarbete där eleverna får möjlighet att skapa egna berättelser. Deltagarnas insats syftar till att stärka självkänslan, utveckla språket, skapa engagemang för omgivningen och stärka varje barns plats i gruppen. Projektet kan vara ett estetiskt verktyg i skolans språkutvecklande uppdrag, en ingång till läs och skrivlust.

Förslag till genomförande

- 1) Berättarföreläsningen "Stigen" framförs på skolan av Teater Bartolinis.
- 2) En dag i skogen, från kl. 8.30–12.00 Eleverna jobbar utomhus i skogsmiljö med en egen saga tillsammans med Ellenor Lindgren och Rosmarie Lindfors + ordinarie lärare (dag 2).

Passetts placering i skogen har flera anledningar. Miljö och miljöpåverkan är ett tema i föreläsningen, med budskapet att skog/miljö måste värnas om den ska bestå. Utevistelsen inspirerar till ett rikare berättande och språk.

- 3) Vi skapar en utställning samt berättelser av barnens fynd, i klassrummet med läraren. Eleverna kan t. ex. skriva, måla, göra en utställning samt hålla någon form av presentation (dag 3).

Projektansvarig
Teater Bartolinis
Ellenor Lindgren
info@teaterbartolinis.se
073-097 56 39



Dans är en tillgänglig konstform som enkelt kan kopplas till andra skolämnen genom teman som kultur, identitet, språk m.m. Det är fysisk rörelse men också ordlös och allmänmännisklig kommunikation och uttrycksförmåga.

▷ **BOLLYWOODDANS** ———
DANSRYTMIK,
Ulrika Karlsson

Skolämnen att samverka med
Musik, Idrott och hälsa,
religion, samhällsorienterande
ämnen, syslöjd.

Åldersgrupp
Grundskola.

Tidsramar för genomförande
Baseras på önskemål från
projektansvarige

Syfte och mål med projektet
Att eleverna ska få ett positivt
möte med en annan kultur
samtidigt som de får röra på
sig och bättre kroppsmedve-
tenhet. Att ha roligt och att
genom dansen få lära sig nya
saker.

Förslag till genomförande
Projektansvariga/elevgruppen
och dansaren kommer överens
om inriktning på projektet
och utifrån det presenteras
bollywood och indiska danser.
Deltagarna får grundläggande
kännedom om dansstilen

och kan därefter skapa egna
danser och/eller får en egen
koreografi som passar åldern
och projektets inriktning. **D**
Ingår uppvisning i behovet
för projektet krävs mer än ett
workshoptillfälle. Inriktning
kan tex vara olika religiösa
historier, män och kvinnors
olika roller i dansen eller dans
bara för att det är så kul!

Projektansvarig
Ulrika Karlsson
073-076 80 41
ulrika.karlsson@
dansrytmik.se
www.dansrytmik.se



▷ **LIKAOLIKA** ———
AKDANS

Föreställningen bygger på
hur vi reagerar vid obekanta
möten, hur vi utvecklar empati
och förståelse för en okänd
individ. Vad kan det utveckla
när vi vågar ta in och försöka
förstå någon annan med andra
erfarenheter och sätt att vara?

Skolämnen att samverka med
Idrott och hälsa, Samhälls-
orienterade ämnen.

Åldersgrupp
Låg och mellanstadiet.

Tidsramar för genomförande
60 minuter varav föreställning
30 minuter + workshop/
diskussion/prova på ca 30
minuter.

Syfte och mål med projektet
Att låta eleverna möta en
dansföreställning och därefter
själva få utforska föreställning-
ens tema om mötet med det
främmande både i kropp och
tanke.

Förslag till genomförande
1) Dansföreställning:
LikaOlika framförs gärna i
mörklagt scenrum, frilagd
golvyta 6 x 6 m, t. ex. gymnasal.
2) Dansworkshop:
Efter föreställningen får publi-
ken möjlighet att under en 30
minuter lång workshop prova
på att själva utforska rörelsen
och dansen med inspiration
från föreställningen.

Projektansvarig:
Anna Westergren
070-305 30 92
kontakt.akdans@gmail.com

AIIX DANSKOMPANI CELIDANCE

Linn Lundmark, Sanna
Lundström, Amanda Billberg

Föreställningen AIIX handlar om att göra val. AIIX är valen, kvalen, besluten, drömmarna och den snåriga vägen dit. Vad vill jag? Vem får jag vara? Kan jag välja fritt?

CeliDance har besökt skolor och asyboenden för att samtala med unga människor om deras upplevelser av valmöjligheter, frihet och begränsning. Stoffet från samtalen har inspirerat till dansverket AIIX.

Skolämnen att samverka med

Idrott, Samhällsorienterande ämnen.

Åldersgrupp

Högstadiet.

Tidsramar för genomförande

Föreställning 50 min, Efter-samtal ca 30 min, Workshops förslag 2 x 50, presentation av arbetet. En till två dagars process inklusive föreställning. Tidsram och upplägg för dagarna görs i samråd med ämneslärare och kan anpassas efter skolans önskemål.

Syfte och mål med projektet?

— Att genom föreställning introducera dans som konstform för högstadieelever. Erbjuder eleverna en ingång till att arbeta med egna rörelser,

utforska kroppen som uttrycksmedel.

— Att medvetande- och synliggöra ungdomars upplevelse av frihet och begränsning gällande större och mindre val i livet.

Förslag till genomförande

- 1) Föreställningen AIIX framförs i mörklagt scenrum, frilagd golvyta 8 x 10, t. ex. gymnasium.
- 2) Samtal kring temat val, 30 min.
- 3) Dansworkshop 2 x 50 min
Deltagarna får genom rörelser och fysiska uttryck undersöka aspekter som frihet, begränsning identitet, individ och den kollektiva samhörigheten.
- 4) Elevernas presentation av arbetet.

Projektansvarig

CeliDance
Linn Lundmark
076-796 26 73
linnlundmark@hotmail.com



FÖRESTÄLLNINGEN METAMORFO

KORONA DANS: Elin
Kristoffersson och Maria
Bervelius

Metamorfo är inspirerad av novellen "Legenden om fågelboet" av Selma Lagerlöf om en destruktiv man som slutligen lyckas försonas med världen. I föreställningen gestaltas berättelsen av dynamisk solodans och lyhörd sång med inslag av kulning och gibberish.

Skolämnen att samverka med

Svenska/Litteratur.

Åldersgrupp

Högstadiet.

Tidsramar för genomförande

1–2 lektioner förberedelse med svenskaläraren. Föreställning 35 minuter (d. v. s. tar en lektion i anspråk om vi framför föreställningen i skolans gymnasium så att ingen tid behöver läggas på elevernas transport), 1–2 lektioner efterarbete med svenskaläraren.

Syfte och mål med projektet

Att ge en stark kulturupplevelse, Metamorfo är mustig och gripande. Att visa hur banden mellan klassisk litteratur och modern scenkonst kan se ut. Att lyfta frågor om hat, rädsla och mekanismerna bakom.

Förslag till genomförande

- 1) Svenskaläraren förbereder



några dagar innan med att med eleverna läsa referatet av novellen som ligger till grund för föreställningen och presentera Selma Lagerlöfs författarskap. Beräknad tid: 40–80 minuter.

- 2) Föreställningen framförs i mörklagt scenrum, frilagd golvyta 7 x 6, t. ex. gymnasium.
- 3) Fördjupning: Eleverna arbetar med föreställningens innehåll och Selma Lagerlöfs novell. Här finns möjlighet att sväva ut i diskussioner kring rädsla och utanförskap och hur man bryter onda spiraler. Beräknad tid för efterarbete: 40–80 min. En lärarhandledning ingår, framtagen i samråd med Västernorrlands länsbibliotekarie Eva Nordlinder.
- 4) Dansworkshop prel: Projektet kan även kompletteras med 60 minuters dansworkshop om önskvärt.

Projektansvarig:

Elin Kristoffersson
Korona Dans
0768-09 53 94
elin.kristoffersson@gmail.com

Filmen som uttryck är idag inte endast förunnat filmproducenter och studios, fantastiskt nog har nästan varje individ tillgång till en digital filmstudio i form av telefon, dator eller surfplatta. Det är därför viktigt att man i skolan är aktiv med att använda film i undervisningen. För att skapa kunskap, förståelse och kritiskt tänkande kring den rörliga bilden samt visa möjligheterna med filmen som konstnärligt uttryck.

F i l m

WORKSHOPS I FILM

SOPHIA JOSEPHSON
Filmskapare

Skolämnen att samverka med
Bild, svenska, samhällsorienterande ämnen.

Åldersgrupp
Grundskola.

Tidsramar för genomförande
Allt från en halvdag till ett flertal tillfällen med varje grupp/klass beroende på skolans förutsättningar.

Syfte och mål med projektet
Vi lever konstant omgivna av mediala bilder. Barn och unga konsumerar stora mängder rörlig bild genom tv, datorer och i sina mobiltelefoner. Workshops i film syftar till att ge en kreativ och lekfull förståelse för hur dessa bilder skapas, att de själva kan vara avsändare och hur det på olika sätt går att manipulera och klippa i filmat material.

Förslag till genomförande
Workshops i film innehåller grundläggande genomgång och korta filmövningar i kamerateknik och redigering med hjälp av iPads.

Deltagarna får i grupper komma på idéer och filma dessa. Exempel:

- Enklare manus efter dramaturgisk modell.
- Ta fram en idé till kortdokumentär.



— Skapa konstfilmer som inte behöver drivas av en handling.

Temat för deltagarnas filmer kan vara fritt ur fantasin eller handla om något som skolan redan jobbat med som övergripande tema eller annat som är aktuellt.

Teknik i form av iPads med programvaror eller liknande tar vi med om det inte finns på skolan.

Projektansvarig:
Sophia Josephson
sophiajosephson@gmail.com
070-2875369

FILMSKAPANDE OCH VISUELLA EFFEKTER

MATTIAS SJÖSTEDT
Chako Paul City
Productions

Skolämnen att samverka med
Bild, Samhällskunskap.

Åldersgrupp
Högstadiet.

Tidsramar för genomförande
Tanken är att projektet är uppdelat på två heldagar, eller fyra halvdagar. Ett alternativt upplägg är en inspirationsdag där man får prova på att arbeta med visuella effekter samt kritiskt granska populära Youtube-filmer.

Syfte och mål med projektet
Syftet med projektet är att ge deltagarna en grundläggande kännedom om hur man jobbar med visuella effekter för att skapa trovärdiga avancerade scener. I dagens samhälle översköljs vi dagligen av rörliga bilder samtidigt som ny teknik gör det svårare att veta vad som är fakta eller fiktion. Under detta moment koncentrerar vi oss på det visuella och granskar några kända scener. Samtidigt skapar vi själva, helt egna, spektakulära filmklipp. Målet är att eleven under dessa dagar ska erhålla en ökad förståelse för hur man genom att använda avancerad teknik kan skapa en scen där slutresultatet är helt trovärdigt trots att allt är fusk. Detta

leder till att eleven får fler verktyg att kritiskt granska rörligt material.

Förslag till genomförande

Projektet kommer att bestå av två delar. En dag inspelning och en dag efterbearbetning. Uppläggen går att skraddars enligt era önskemål. Teknikutrustning ingår.

Moment:

- Föreläsning, vad är möjligt med specialeffekter på film.
- Vi granskar populära Youtubeklipp, sant eller falskt?
- Vi skapar en egen scen med specialeffekter.

Projektansvarig

Mattias Sjöstedt
mattias@chakopaulcity.se
073-822 86 24



FILM, PRAKTISKT FILMSKAPANDE SAMT FILMANALYS OCH TEORI

ANNA BRODIN,
filmskapare

Skolämnen att samverka med
Filmproduktion kan komplettera de flesta skolämnen beroende på filmens tematik. Historia, samhällskunskap, bild & form, svenska eller engelska m.m.

Åldersgrupp
ca åk F-6.

Tidsramar för genomförande
Allt från en halvdag till ett flertal tillfällen med varje grupp/klass beroende på skolans förutsättningar.

Syfte och mål med projektet
Förståelse för hantverket i filmskapande bidrar till ökad förståelse för mediet som helhet och i förlängningen ökad källkritik och verktyg att diskutera de rörliga bilderna vi möter dagligen. Det är också ett bra sätt att diskutera ämnen som kan kännas abstrakta och svåra att ta upp, till exempel känslor, utanförskap och liknande.

Att jobba med film i skolan är att uttrycka sig kreativt på ett sätt som skiljer sig från övrig undervisning. Deltagarna lär sig om vikten av samarbete och att lyssna på varandra.

Förslag till genomförande

1) Filmning
En heldag eller flera hel/halv-

dagar beroende på hur mycket man ska fördjupa sig. Material skickas ut till läraren med information om upplägg och förberedelse. Anna kommer sedan till skolan och jobbar med de olika momenten i en film:

- Manus & Idé
- Bildmanus
- Filmning
- Redigering
- Visning och diskussion
- Avrundning och utvärdering

2) Animation

Eleverna får jobba med en så kallad stop-motion teknik. Det vill säga att man använder en programvara på iPad för att animera sina filmer utifrån egna illustrationer, figurer eller ett annat objekt som passar för animation.

3) Filmanalys

Ett eller två tillfällen. Visning av utvald film, samt en lektion i filmteori och analys. Utöver detta kan också en uppgift att skriva analys på den sedda filmen också delas ut. Förslagsvis i svenska eller engelska.

Teknik i form av iPads med programvaror eller liknande ingår om det inte finns på skolan. Uppläggen går att skraddars enligt era önskemål.

Projektansvarig:

Anna Brodin
072-555 50 23
anna@lynxstudios.se

En bild säger mer än tusen ord. Bildkonst kan vara målade tavlor, grafik, foto, skulptur, video, performance osv. En konstupplevelse kan innebära nya tankar och insikter för en individ och i mötet med professionella konstnärer kan barn och unga få förutsättningar att även utveckla sitt eget konstnärliga uttryck.

B i l d k o n s t



Foto: Sandro

▷ **BILDERBOKSKONST** —
**SKAPANDE I ORD, BILD
OCH GRAFISK FORM**
PIA ALFREDSSON
bilderbokskonstnär

Skolämnen att samverka med
Bild, svenska, engelska,
historia och estetiska ämnen.

Åldersgrupp
Åk. F-4.

Tidsramar för genomförande
Allt från ett tvåtimmarspass
till ett flertal tillfällen beroende
på skolans förutsättningar.

Syfte och mål med projektet
Främja läsning, inspiration
och kunskaper till barnets eget
fria skapande och skapande
tillsammans med andra.

Förslag till genomförande

Bokverkstäderna innehåller; läsning, dialog, kunskap om hur man kan skapa böcker; berättande, kreativ process, konstekniker och material. Lekfullhet, nyfikenhet och fantasi är viktiga ledord. På Pias hemsida finns olika förslag på författarbesök/ bokverkstäder: enskilda workshops, långsiktiga fördjupningsprojekt och allt där emellan. Gruppstorlek: max 35 elever.

Projektansvarig

Pia Alfredsson
070-361 67 19
illustrator@piaalfredsson.se
www.piaalfredsson.se



WATER ECOLOGY
ETT KONSTPROJEKT
GUNILLA ÅSBERG,
konstnär

Skolämnen att samverka med
Bild, Svenska, NO, SO.

Åldersgrupp
Grundskola.

Tidsramar för genomförande
Allt från tvåtimmarspass till ett flertal tillfällen, beroende på skolans önskemål.

Syfte och mål med projektet
Syftet med projektet är att med konstnärlig blick, studera marinbiologi, vattenmiljöaspekter, problem och möjligheter med utgångspunkt från konstnärens utställning Water Ecology som pågick i USA under våren. Målet är att ge deltagarna självkänsla och insikt i vilka möjligheter de har att utveckla idéer och hitta lösningar, med hjälp av fri fantasi och lekfullhet.

Förslag till genomförande

- Första träffen behandlar vatten, vattenmiljö och livet i vattnet. Eleverna får ta del av exempel på hur man med fantasi och konstnärlig blick kan djupdyka i tankar, idéer och frågor kring livet med, i och utan vatten.
- Arbete ute med material såsom pet-flaskor, spillvirke, naturmaterial
- Arbete inne, med teckning, text och olika enkla tryck
- Liten utställning på skolan

Projektansvarig

gunillaspost@hotmail.com
070-314 18 67
gunillaasberg.se

**BILD- OCH
SKULPTURKONST**
LOTTA HOLMGREN,
Art of Lapland

Skolämnen att samverka med
Bild, svenska, historia.

Åldersgrupp
Lågstadiet, Mellanstadiet.

Tidsramar för genomförande
20–50 arbetstimmar beroende på antal elever samt storlek på projektet.

Syfte och mål med projektet
Projektmetoden erbjuder ett fördjupningsarbete som utgår från elevers egna berättelser som kan baseras på verkliga eller påhittade historier. Deltagarna ges sedan stöd i att på olika sätt visualisera dessa berättelser med olika konstekniker.

Förslag till genomförande
Introduktionstillfället innehåller en presentation av hur det är att arbeta som konstnär följt av några enklare workshops.

Följande träffar fokuserar på ett utvalt tema som utgångspunkt och skapandet av fantasifulla konstverk utifrån detta. Projektets omfattning baseras på skolans önskemål.

Exempel på tidigare utförda projekt i skolan

BILDKONST

Varulvshjälpen som pågick i ett par Norsjöskolor där eleverna skrev egna varulvsberättelser och skapade varulvsmasker.

Vitterstigar utfördes hösten 2014 och våren 2015 i ett par av Lycksele kommuns byaskolor. Här intervjuade elever i åk 1–6 äldre bybor vars berättelser skrevs ner och tolkades i bilder, både enskilt och i grupp. Ansiktsmasker skapades utifrån skrönornas karaktärer och projektet avslutades med en utställning samt en bok med alla berättelser och bilder. Eleverna omarbetade även några av skrönorna till föreställningar med hjälp av lärare.

Projektansvarig

Lotta Holmgren
0950-54 50 21
070-372 01 50
www.lotta-holmgren.com
info@lotta-holmgren.com



Genom kulturarven – föremål, bilder, minnen, berättelser och inte minst spåren i landskapet – erbjuds vi möjligheter att förstå vår historia och därmed även vår samtid. Museernas verksamhet är väl överensstämmande med läroplanens innehåll och är tillgänglig för alla skolor i länet.

K

u

i

t

u

r

a

r

v



▷ **KULTURHISTORIA**
STENÅLDERSLIV
Museipedagoger på
Västerbottens museum

Skolämnen att samverka med
Svenska, samhällskunskap,
historia, estetiska ämnen.

Åldersgrupp
Grundskolan.

Tidsramar för genomförande
Västerbottens museums skolprogram är bokningsbara året om under skoltermin. Alla program är kostnadsfria och bokas in efter mån om plats. Det kan gälla ett besök på museet eller att museipedagogerna besöker er. Besök inklusive workshop pågår 1,5 timme eller längre baserat på önskemål från skolan.

Syfte och mål med projektet
Att få kunskap kring hur de första människorna i vårt län levde och få lärdom kring vilka spår som finns kvar efter dem. Eleverna får titta på föremål, redskap och skräp som de lämnat efter sig. Eleverna får arbeta i olika stenålderstekniker: göra upp eld, skjuta med pil och bäge eller göra en hållmålning.

Förslag till genomförande
En workshop där elever får se föremål, redskap, höra berättelser om stenåldersliv och prova olika stenålderstekniker.

Projektansvarig
Maine Wallentinson
maine.wallentinson@vbm.se

▷ **PÅ FLYKT**
TEXTBASERAT ROLLSPEL
Museipedagoger på
Västerbottens museum

KULTURARV

Skolämnen att samverka med
Svenska, historia, samhällskunskap, estetiska ämnen.

Åldersgrupp
Högstadiet, Gymnasiet.

Tidsramar för genomförande
Västerbottens museums skolprogram är bokningsbara året om under skoltermin. Alla program är kostnadsfria och bokas in efter mån om plats. Det kan gälla ett besök på museet eller att museipedagogerna besöker er. Workshop pågår ca 2,5 timme.

Syfte och mål med projektet
Att få kunskap kring flyktsituationer. Få uppleva hur det kan vara att leva på flykt. Träna på att samarbeta, snabbt ta ställning i tuffa frågeställningar. Få kunskap kring asylrätt, migrationsströmningar, statistik.

Förslag till genomförande
Ett textbaserat rollspel producerat av RKUF baserat på verkliga flyktsituationer. Eleverna får leva sig in i att vara en familj på flykt, de får tillsammans ta ställning till en mängd svåra beslut och får information kring migrationsströmningar och rätten till asyl.

Projektansvarig
Ingela Wall
ingela.wall@vbm.se

Musik är en väsentlig ingrediens i de allra flesta barn och ungdomars liv. Tillgången är enorm, och även i skolan uppfattas musik-ämnet som ett viktigt estetiskt uttryck att värna. Musiken stimulerar till kreativitet, påverkar sinnestämningar och används som ett sätt att markera och utveckla sin identitet men är även som kulturform en gränsöverskridande mötesplats.

M u s i k

▷ LÅTSKRIVARWORKSHOP SKATOR/Lina Högström

Skolämnen att samverka med
Musik, svenska, engelska.

Åldersgrupp
Mellanstadiet, Högstadiet.

Tidsramar för genomförande
2 dagars workshop, alternativt längre projekt med återkommande träffar.

Syfte och mål med projektet
Främja och utveckla kunskapen kring egen musikproduktion (text och musik). Utveckla samarbetsförmåga, textutformning för musik, stärka speciellt flickors musikskapande.

- Förslag till genomförande**
- 1) Introduktion:** Vi lyssnar på musik tillsammans och diskuterar vad som gör en låt/text bra.
 - Utrustning/lokal:** Varje medverkande elev, eller par av elever, behöver tillgång till instrument/dator med musikprogram. Lokalen behöver vara tillräckligt stor för att rymma alla samt ha tillgång till CD spelare/mp3 samt högtalare.
 - 2) Övningar:** för att främja skrivarglädje och musiklusta varvas med fokuserat låtskrivande med pedagogiskt upplägg.
 - 3) Presentation:** Workshopen avslutas med uppspelning av ungdomarnas alster i mindre grupper /helklass/familjer eller vad som är lämpligt.



Projektansvarig
Lina Högström
info@skator.se

Slöjdandet är i sina mångskiftande former gränsöverskridande och en spännande länk mellan modernt och traditionellt, trendigt och hållbart. Det är också en konstform som kan utövas enskilt eller i grupp, ute, inne, med eller utan slöjdsal.

S

I

Ö

j

d



SLÖJD

▷ **TÄLJNINGSWORKSHOP**
CLAES HOFBERG,
slöjdkonstnär

Skolämnen att samverka med
Slöjd, bild.

Åldersgrupp
Mellanstadiet, högstadiet.

Tidsramar för genomförande
½–1 skoldag baserat på önskemål från skolan.

Syfte och mål med projektet
Workshopen kompletterar den ordinarie slöjdundervisningen och ger eleverna en ny upplevelse av tekniken då täljning i färskt trä ofta är något som är svårt att ordna i den dagliga verksamheten.

Förslag till genomförande
Material tillhandahålls av utövaren. Deltagarna får handledning från en skicklig slöjdare och täljare som har en lång erfarenhet av att jobba med barn och ungdomar. Tälj en sked, fågel, fisk eller kanske nått mitt emellan?

Projektansvarig
Länshemslöjdskonsulent
Kristina Ersviken
070-516 95 91
kristina.ersviken@hemslojd.org

▷ **RÖJPALL**
ANNIKA SANDSTRÖM,
konstnär & MATS PALLIN,
hemslöjdskonsulent

Skolämnen att samverka med
Slöjd, bild, samhällskunskap.

Åldersgrupp
Högstadiet.

Tidsramar för genomförande
Ca 3 arbetsdagar för färdigställande. Behöver ej vara sammanhängande.

Syfte och mål med projektet
Ett kreativt projekt som innehåller återbruk, kvalitets- och hållbarhetstänk som kan tas vidare till andra ämnen och diskussioner.

Förslag till genomförande
Material tillhandahålls av utövaren. Med handledning får eleverna själva slöjda ihop sin pallstomme av trädsly och slå rep till stolssitsen av tygremsor.

Projektansvarig
Länshemslöjdskonsulent
Kristina Ersviken
070-516 95 91
kristina.ersviken@hemslojd.org

▷ **LUFFARSLÖJD & TOVNING**
HELENA LÖFQVIST
SJÖSTRÖM, slöjdare

Skolämnen att samverka med
Slöjd, bild.

Åldersgrupp
Grundskolan.

Tidsramar för genomförande
½–1 skoldag baserat på önskemål från skolan.

Syfte och mål med projektet
Kreativt, självständigt skapande, uppleva tekniken i ett kulturarv.

Förslag till genomförande
Material tillhandahålls av utövaren. Grunderna i s.k luffarslöjd/trådtjäck presenteras där redskapen består av några tänger och järntråd. Bland annat får deltagarna tillverka var sin krok att ta med hem.
Lär dig tova. Med händerna, såpa och vatten filtas ullfibern ihop. Vi lär oss de grundläggande teknikerna och får ta med resultatet hem.

Projektansvarig
Länshemslöjdskonsulent
Kristina Ersviken
070-516 95 91
kristina.ersviken@hemslojd.org

▷ **#LADDAKÖKSSOFFAN**
FELIX WINK & PETRA
ERIKSSON, slöjkonstnärer

Skolämnen att samverka med
Slöjd, bild, samhällskunskap, språk.

Åldersgrupp
Grundskolan.

Tidsramar för genomförande
½–1 skoldag baserat på önskemål från skolan.

Syfte och mål med projektet
Få vara kreativ, reflekterad, skapande, nyskapande av kulturarv.

Förslag till genomförande
Kökssoffan – en plats för vila, samvaro och laddning av energi i kropp och själ. Nu får soffan nytt liv när digital teknik, slöjd och design får korsbefrukta varandra.
I skapande skola-projektet #laddakökssoffan laddar/samarbetar klasser med varsin soffa med samtida värden, skapande uttryck och sina egna känslor.

Projektansvarig
Länshemslöjdskonsulent
Kristina Ersviken
070-516 95 91
kristina.ersviken@hemslojd.org



SLÖJD

I mötet mellan teaterutövare och publik kan svindlande känslor uppstå. Genom teaterupplevelsen i skolan får eleverna möjlighet att förhålla sig både till sina egna och till andras erfarenheter, och därefter bearbeta och



diskutera dem på rasten och i klassrummet. Teaterkonsten befinner sig ofta mitt i samhällsdebatten som ett viktigt tillskott i skolans värdegrundsarbete.

ÅSKÅDAREN

Skuggteatern

Föreställningen "Åskådaren" behandlar två barns vänskap, och gränsen mellan lek och allvar, mellan nyfikenhet och kränkning och om sammanhållning och spridande av ansvar. "Åskådaren" är en humoristisk pjäs om vår samtids flockbeteende, samvetskval och civilkurage. Åskådareffekten beskriver situationer där sannolikheten att få hjälp är omvänt relaterad till antalet åskådare, vilket innebär ju fler åskådare desto mindre chans att någon ingriper.

Skolämnen att samverka med
Svenska, Samhällskunskap.

Åldersgrupp
Åk 5–8.

Tidsramar för genomförande
Ca 2 timmar inkl. föreställning och eftersamtal.

Syfte och mål med projektet
Föreställningen har baserats på samtal och workshops med elever i mellanstadieåldern. och vill rusta eleverna till att stå upp för varandra.

Normalisering av kränkningar och våld som förekommer ofta lägger grunden för grövre våldsytringar som mobbing, sexuella övergrepp och hatbrott. Forskning visar att ju tidigare i livet insatser för att motverka våldsbeteende kommer, desto större effekt

TEATER

har insatserna. Man ser även att om barn, unga, och förstås även vuxna, lärs att vara aktiva och agera i fall av våld och kränkningar, så kan de flesta situationerna ofta förhindras i ännu tidigare skede.

Förslag till genomförande

- 1) Föreställning:** framförs i mörklagt scenrum, frilagd golvyta 8 x 10 m, t. ex. gymnasal. Föreställningen är ca 45 minuter lång.
- 2) Eftersamtal:** Efter föreställningens slut finns möjlighet för eleverna att prata med ensemblen. Förslag till efterarbete finns också som leds av lärare men gärna i samarbete med ensemblen.

Projektansvarig

Skuggteatern
info@skuggteatern.com
090-13 33 10
Frida Allberg

▷ **MUNTLIGT BERÄTTANDE OCH PRESENTATIONSTEKNIK**
JAN KARLSSON,
Profilteatern

Skolämnerna att samverka med
Svenska, samhällsorientering + andra ämnen som har moment med muntlig framställning.

Målgrupp
Åk 7/högstadiet, eller enligt överenskommelse.

Tidsramar för genomförande
Arbetet sker i halvklass och under 2 olika dagar. **Dag 1:** 2 x 80 minuter med halvklass. **Dag 2:** 2 x 80 minuter med halvklass

Syfte och mål med projektet
Genom övningar och teori avdramatisera och träna på muntlig framställning.

Förslag till genomförande
Dag 1: Övningar i röst, kroppsspråk och disposition av berättelse. **Dag 2:** Praktiskt utförande: Deltagarna arbetar praktiskt med en muntlig presentation eleverna skall genomföra i skolan. Det är alltså viktigt att projektet kopplas ihop med ett arbete eleverna har i skolan.

Projektansvarig
Profilteatern
info@profilteatern.se
090-71 00 81

▷ **DOCKTEATER- WORKSHOP**
MARGARETA SELANDER,
Dockteater Månstjärnan

Skolämnerna att samverka med
Svenska, textilslöjd, SO, bild.

Åldersgrupp
Grundskola.

Tidsramar för genomförande
Från 6 timmar till en veckas insats baserat på önskemål från skolan.

Syfte och mål med projektet
Syftet är att stimulera elevernas fantasi, att ge dem möjlighet att skapa något eget och målet är att eleverna ska våga agera inför klassen och visa upp det färdiga resultatet.

Förslag till genomförande
Workshopprocessen innehåller docktillverkning, författande av berättelse, tillverkning av scenografi och uppförande av en kort pjäs. Utförandets omfattning baseras på elevernas och projektledarens behov och intresse.

Projektansvarig
Dockteatern Månstjärnan
Margareta Selander
070-249 57 98
info@manstjarnan.se

▷ **KILLARNA NORMKREATIVT PROJEKT OM MANLIGHET ÖGONBLICKSTEATERN**

Föreställningen "KILLARNA" är lika mycket kropp som röst, både utopi och verklighet. Det är hudnära, vardagligt och känslostarkt, med dansanta discobeats av av musikerartisten "Min Stora sorg". "KILLARNA" visar en manlighet vi önskar oss, helt enkelt en mänsklighet. Om drömmar som kunde ha varit om normen inte varit så snäv och svår att balansera. Om samtal, beroende, värme, utlämnande och sånt som alla relationer borde få innehålla.

Åldersgrupp
Högstadiet.

Skolämnerna att samverka med
Samhällsorienterade ämnen.

Tidsramar för genomförande
60 min föreställning, 80 min påföljande workshop.

Syfte och mål med projektet
Projektet "KILLARNA" eftersträvar en långsiktig påverkan hos de deltagande eleverna i synen på hur vänskap och relationen mellan pojkar och män kan uttryckas. Många män, unga såväl som gamla, upplever att de inte har verktyg att hantera sårbara känslor öppet, och att de har svårt att utveckla riktigt nära relationer

till andra män. Projektet vill förändra de ideal och förväntningar som är kopplade till unga män idag och skapa andra vägar och utvägar.

Förslag till genomförande

- 1) Föreställning:** framförs i mörklagt scenrum, frilagd golvyta 9 x 9, t. ex. gymnasal.
- 2) Workshop och samtal**
Under workshop i anslutning till föreställning synliggörs och medvetandegörs problematiken i både ord och handling. Gruppledarna presenterar och representerar en mansbild som innebär ett öppnare, varmare och mer tillåtande sätt att leva.

Projektansvarig
Ögonblicksteatern
Elinn Bolonassos
090-14 00 14
070-563 33 36
elinn@ogonblicksteatern.se

TEATER



NO SISSY STUFF OCH SAMTAL OM MANLIGHETSIDEALET

Profilteatern/Tobias Morin
och Victor Wigardt

Välkommen till en fartfylld föreläsning med manscoacher-na Tony Mo och D-wiz! Manlighetens fyra grundprinciper ska redovisas och entusiasmen är hög. Men det blir allt svårare att få ihop regelverket. Vilka blir egentligen konsekvenserna av om man som kille försöker uppfylla rådande, motsägelsefulla förväntningar? Tony Mo och D-wiz har fått stora problem.

Målgrupp

Åk 8 och 9 på högstadiet.

Skolämnen att samverka med

Samhällskunskap.

Tidsramar för genomförande

Ca 1 timme inkl klassrumsföreläsning och eftersamtal

Syfte och mål med projektet

Öppna upp för diskussion kring ämnet manlighet.

Förslag till genomförande

- 1) Föreläsning: framförs i klassrummet, omklädningsrum eller liknande lokal.
- 2) Eftersamtal: Efter föreläsningen hålls ett samtal som leds av skådespelarna ca 20 min eller efter behov. Lärarhandledningsmaterial finns att tillgå för fördjupning före eller efter föreläsningen.

Projektansvarig

Profilteatern
Elin Larsson
090-71 00 81
info@profilteatern.se

TEATER

ANSÖKNINGSFÖRFARANDET

Ansökan om bidrag för Skapande skola-projekt görs av skolans huvudman. För en kommunal skola är det kommunen och för en fristående skola den juridiska person som beviljats tillstånd att bedriva skolverksamhet.

Ansökan som hittas på Kulturrådets hemsida, kan lämnas in fr.o.m. mitten av december med sista ansökningsdag i början av februari. (exakta datum för året hittas på Kulturrådets hemsida). Beslut ges i april.

Skapande skola-medel söks för följande höst- och vårterminen. Man söker medel per elev och en nationell snittnivå från 2016 var 235kr/elev. Men bedömningen baseras även på skolhuvudmannens förutsättningar i stort, glesbygd, socioekonomiska och kulturella förutsättningar m.m. Kontakta gärna Kulturrådets handläggare för frågor kring budgetplaneringen och ansökningsförfarande.

Långsiktig planering ger mer än tomteblöss

Ett skapande skola-projekt kan vara en liten insats eller ett mer långsiktigt projektformat som pågår upp till tre år.

Erfarenheten visar att långsiktiga projekt förbättrar möjligheten till att förankra och skapa rutiner i skolorna. Nyttjandegraden av projektmedlen ökar liksom möjlig-

heten till elevinflytande och lärarförankring.

Skolhuvudmannen bär ett eget ansvar för att skapa förutsättningar för projektens utförande. Även här är det de långsiktiga satsningarna som visat mest framgång. Nationellt sett har de kommuner som avsatt en hel- eller deltidstjänst, gärna i samverkan mellan skola- och kulturförvaltning, också ofta sett mest effekt av skapande skola-projektens resultat i skolorna. Kortsiktigare insatser med tillfälliga ansökningsansvariga tenderar att ge kulturaktiviteter som mer fungerar som tillfälliga tomteblöss i skolverksamheten.

Vem är professionell?

Skapande skola-projekt ska utföras i samverkan med en professionell kulturaktör. Det innebär utövare som huvudsakligen sedan minst tre år arbetat inom konstformen och/eller innehar högre formell utbildning inom konstformen. Kulturformer som kan ingå i ansökan är animation, arkitektur, berättande, cirkus/nycirkus, dans, design, drama, film, foto, hantverk, kulturarv, litteratur, media, museer, musik, serier, slöjd, skrivande, sång, teater och visuell konst.

För att få rådgivning kring professionella aktörer i länet, kontakta gärna kulturformens regionala representanter som du hittar på www.bungk.se

Du kan alltid hitta mer information på: www.kulturradet.se/sv/Skapande-skola

Statens Kulturråd fördelar årligen sedan 2008 bidrag till landets grundskolor för att öka elevernas möjligheter att möta professionell konst och kultur och långsiktigt integrera kulturella och konstnärliga uttryck i skolan.

Skolans uppdrag att arbeta med estetik, kultur och skapande är både att se till att alla elever får kännedom om samhällets kulturutbud och att använda estetiska uttryckssätt och skapande arbetssätt som en del av undervisningen. Projekten ska göras i samarbete med professionella kulturaktörer och ha en hög grad av elevinflytande, dvs att elevers tankar, åsikter och handlingar ges betydelse och att eleverna får möjlighet att påverka utformningen av projektet.

2015 inkom nästan 5 miljoner kronor till Västerbottens kommuner för skapande skola-finansierade aktiviteter!

”Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar.

Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet.

En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig”

(lgr 11, s. 10)

I denna broschyr hittas exempel på skapande-skola-projekt som man som skola kan arbeta med under kommande år.